

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. K., s. r. o.**, P. C. 31, Banská Bystrica, IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. S. C., P. C. 31, Banská Bystrica, proti žalovanému: **D. M., M. X.**, Nitra, **o zaplatenie 271,99 Eur (8 194 Sk) s príslušenstvom**, ktorá sa viedla na Okresnom súde v Nitre pod sp. zn. 27Cb 115/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokúra Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu v Nitre z 19. februára 2008 č. k. 27Cb 115/2006-69 a uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. apríla 2008 č. k. 15Cob 46/2008-79, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 30. apríla 2008 č. k. 15Cob 46/2008-79 a uznesenie Okresného súdu v Nitre z 19. februára 2008 č. k. 27Cb 115/2006-69 **z r u š u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Nitre uznesením z 19. februára 2008 č. k. 27Cb 115/2006-69 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote do 10 dní od jeho doručenia v kolkoch alebo príkazom na úhradu na účet súdu zaplatil súdny poplatok za žalobu. Prvostupňový súd vyrubil súdny poplatok podľa položky č. 2a) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 2 000 Sk.

Proti uzneseniu podal žalobca odvolanie a navrhol uznesenie zrušiť v celom rozsahu. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že z ust. § 5 ods. 1 písm. h/ ZoSP vyplýva, že súd môže uložiť poplatkovú povinnosť účastníkovi konania najneskôr v rozhodnutí súdu vo veci samej.

Vo veci samej súd už rozhodol rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 02. 2008, pričom rozhodol aj o náhrade trov konania. Pokiaľ súd prvého stupňa chcel žalobcovi uložiť povinnosť doplatiť súdny poplatok za podanú žalobu, mal tak v predmetnej právnej veci urobiť najneskôr pri rozhodovaní vo veci samej. V opačnom prípade tieto trovy konania by znášal žalobca, napriek tomu, že mal vo veci plný úspech.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací napadnuté rozhodnutie potvrdil uznesením z 30. apríla 2008 č. k. 15Cob/46/2008-79. V odôvodnení konštatoval, že súdny poplatok bol dovyrubený v súlade s ust. § 13 odsek. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, t. j. v zákonom stanovenej lehote troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu na podnet žalobcu podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky a navrhol uznesenie odvolacieho, ako aj uznesenie prvostupňového súdu zrušiť z dôvodu, že uložením poplatkovej povinnosti žalobcovi bol porušený zákon.

V odôvodnení uviedol, že Okresný súd v Nitre rozsudkom z 26. novembra 2007 č. k. 27Cb/115/2006-61, ktorý nadobudol právoplatnosť 1. februára 2008, rozhodol o predmete sporu, ako aj o trovách konania. Týmto rozsudkom súd zaviazal žalovaného, zaplatiť žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, trovy konania 2 200 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že trovy konania žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku 500 Sk a z trov právneho zastúpenia vo výške 1 700 Sk. Súdny poplatok zaplatil pôvodný žalobca s podanou žalobou a bol zahrnutý do trov konania, náhradu ktorých si žalobca uplatnil.

Okresný súd v Nitre uznesením 19. februára 2008 č. k. 27Cb 115/2006-67 vrátil súdny poplatok 500 Sk pôvodnému žalobcovi – JUDr. M. T., správkyni konkurznej podstaty D. a. s. v konkurze, s odôvodnením, že je v zmysle § 4 ods. 2 písm. m/ Zákona o súdnych poplatkoch oslobodený od platenia súdneho poplatku. Tento postup súdu bol nesprávny a nebol na neho žiadny zákonný dôvod.

Následne súd vyrubil žalobcovi zaplatiť i súdny poplatok za žalobu doručенú súdu 20. mája 2005 vo výške 2 000 Sk podľa položky 2a) Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona o súdnych poplatkoch. Aj v tomto prípade, ako vo veci posúdenia oslobodenia pôvodného žalobcu od súdnych poplatkov, súd nevzal do úvahy intertemporálne ustanovenia vzťahujúce sa k novele zák. č. 621/2005 Z. z.

V zmysle § 18 ods. 2 citovaného zákona sa za konania začaté pred 1. januárom 2006 vyberajú poplatky podľa doterajších predpisov. V predmetnej veci začalo konanie podaním žaloby, ktorá bola súdu doručená 20. mája 2005, teda pred nadobudnutím účinnosti uvedenej novely zákona o súdnych poplatkoch. Súd mal správne vyrubiť poplatok podľa predpisov platných v čase jej podania. Podľa položky 2a) bol vtedy poplatok za žalobu 500 Sk.

Je toho názoru, že napadnuté súdne rozhodnutia spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci a v danom prípade sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e O. s. p. boli splnené, vec preskúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) v napadnutom rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p., a dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

Z obsahu spisu je nesporné, že o uplatnenom práve žalobcu o zaplatenie istiny 8 194 Sk s príslušenstvom bolo právoplatne rozhodnuté, a to rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 27 Cb/115/2006-61 dňa 26 .11. 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 02. 2008 a vykonateľnosť dňa 04. 02. 2008 (čl. 61) .

Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu dôvodná, a preto jej vyhovel. V súlade s výsledkom v spore rozhodol o trovách konania podľa ust. §142 ods.1 O. s. p. Úspešnému žalobcovi priznal trovy konania v sume 2 200 Sk pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 500 Sk, a z trov právneho zastúpenia vo výške 1 700 Sk.

Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 O. s. p.).

Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O. s. p.).

Prvostupňový súd v rozpore s citovaným ustanovením, keď vydal konečné rozhodnutie vo veci samej, súčasťou ktorého bol i výrok o trovách konania, následne vydal uznesenie zo dňa 19. 02. 2008, ktorým úspešnému žalobcovi bez právneho dôvodu vyrubil zaplatiť súdny poplatok za podaný žalobný návrh v sume 2 000 Sk.

V danej veci prvostupňový súd vydal nesprávne rozhodnutie o poplatkovej povinnosti aj ohľadne výšky s poukazom na prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2006 – § 18 ods. 2 Zák. č.621/2005 Z. z., t. z., že v čase podania žaloby (dňa 20. 05. 2005) správna výška súdneho poplatku bola z predmetu konania stanovená sumou 500Sk.

Postupom odvolacieho súdu, ktorý toto uznesenie o poplatkovej povinnosti potvrdil, bolo porušené právo úspešného účastníka na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatňovanie práva (§ 142 ods.1 O. s. p.). Ak by žalobca bol povinný zaplatiť na základe uznesenia súdu prvého stupňa súdny poplatok vo vyrubenej výške, musel by ho znášať zo svojho, napriek tomu, že mal vo veci plný úspech, pretože vo veci už bolo meritórne rozhodnuté.

Súdy oboch stupňov pri rozhodovaní o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď po právoplatnosti rozhodnutia - rei iudicatae, znova rozhodli o poplatkovej povinnosti voči úspešnému účastníkovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 243b ods. 2, 3 O. s. p. a § 12 ods. 3 Zákona o súdnych poplatkoch zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa.

Žalobcovi nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za podanie podnetu na mimoriadne konanie. Dovoláním bolo napadnuté rozhodnutie, ktoré sa týkalo poplatkovej povinnosti len vo vzťahu k žalobcovi. Konanie voči žalovanému vo veci samej bolo právoplatne skončené rozsudkom zo dňa 26. 11. 2007 sp. zn. 27 Cb/155/2006.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok .

V Bratislave 29. októbra 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.